

Број/Број:
Sarajevo/Сарајево: 15.06.2010.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 15.06.2010			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-02-7	-	43	1/10

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

n/r predsjedavajućeg Nike Lozančića

Predmet : Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini

Na osnovu čl. 99. i 100. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09), kao ovlašteni predlagači, dostavljamo **Prijedlog zakona o izmjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini** radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Predlažemo da se Prijedlog zakona razmatra po redovnom zakonodavnom postupku.

U prilogu dostavljamo tekst Prijedloga zakona s obrazloženjem na bosanskom jeziku, odredbe Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH koje se mijenjaju i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Klub poslanika SDP BiH

dr. Zlatko Lagumdžija

dr. Denis Bećirović

dr. Mirjana Malić

mr. Selim Bešlić

dr. Nermina Zaimović - Uzunović

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2010. godine, i na __. sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2010. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENI OKVIRNOG ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

U Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 59/07 i 59/09) u članu 15. u stavu I riječ „najmanje“ mijenja se sa riječi „najviše“.

Član 2.

U Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 59/07 i 59/09) u članu 36. stav 2 mijenja se i glasi:

„Studenti imaju sljedeća prava:

- na ishranu u ustanovi za ishranu studenata;
- na smještaj u ustanovi za smještaj studenata;
- na studentski kredit;
- na studentsku stipendiju;
- na oporavak i odmor u ustanovama studentskog standarda;
- na informiranje i izdavačku djelatnost, u skladu s ovim zakonom;
- na kulturno-zabavne aktivnosti u ustanovama studentskog standarda;
- na sportsko-rekreativne aktivnosti;
- na povlastice na prijevoz u mjesnom i međumjesnom saobraćaju;
- na prisustvo svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu s njihovim položajem i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;
- na korištenje biblioteke i drugih usluga za studente, koji se nalaze u ustanovi;
- na učešće na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom ustanove i
- na priznavanje i prijenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini.

Ova prava mogu biti dodatno razrađena u statutu ustanove.“

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PSBiH, broj _____/_____

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Niko Lozančić

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNOPRAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine. On je nesporan, jer je riječ o izmjeni postojećeg Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Okvirni zakon o visokom obrazovanju BiH u postojećoj organizaciji Bosne i Hercegovine predstavlja zakon kojim se definišu i reguliraju osnove visokog obrazovanja u BiH. Zakonom je ostavljena mogućnost da se uredi oblast visokog obrazovanja i učini kompatibilnom sa oblast visokog obrazovanja u Evropi. Članom 4. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH utvrđeni su principi na kojima se temelji visoko obrazovanje među kojima su: akademske slobode, akademska samouprava i autonomija univerziteta. Važećim članom 15. ovog zakona krši se osnovno pravo autonomije visokoškolskog obrazovanja akademskih sloboda, akademske samouprave i autonomije univerziteta, jer odluke upravnih odbora univerziteta donose članovi koji su po broju veći.

U Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini propisana su neka prava studenata, ali neka od osnovnih prava koja svi studenti u BiH treba da uživaju nisu propisana ovim Zakonom.

III. OBRAZLOŽENJE PONUĐENIH RJEŠENJA

Da bi se postigla stvarna autonomija univerziteta, potrebno je da se broj članova upravnog odbora koje imenuju osnivači ograniči na najviše jednu trećinu, jer ne postoji autonomija univerziteta u situaciji kada se kontrola nad njegovim radom ostvaruje preko članova upravnog odbora koje imenuje osnivač.

U Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini u članu 36. pobrojana su neka prava studenata. Pored ovih prava koje predviđa Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH, ovom izmjenom propisuju se prava studenata na ishranu i smještaj u ustanovama za ishranu i smještaj studenata, pravo na studentski kredit, stipendiju, regresiran prijevoz, jer to su prava koja treba garantovati i osigurati svim studentima na svim univerzitetima u Bosni i Hercegovini.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u budžetu institucija Bosne i Hercegovine, a ni drugih institucija.

Tijela univerziteta i visoke škole

Član 13.

Tijela univerziteta su:

- upravni odbor,
- senat,
- rektor.

Univerzitet može imati organizacione jedinice, kao što su: kulteti, akademije, visoke škole ili naučni instituti, koje vode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih oblasti.

Organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica bliže se utvrđuju statutom univerziteta.

Tijela visoke škole su:

- upravni odbor,
- senat,
- direktor.

Upravni odbor

Član 14.

Odgovornost za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove nosi upravni odbor univerziteta ili visoke škole (u daljnjem tekstu: upravni odbor).

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom univerziteta, a naročito:

- daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- utvrđuje planove finansiranja i razvoja;
- donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja;
- rješava pitanja odnosa sa osnivačem;
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
- odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke tijela visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove.

Član 15.

Upravni odbor ima između sedam i jedanaest članova od kojih najmanje jednu trećinu imenuje osnivač, a ostale imenuje senat te visokoškolske ustanove u skladu sa statutom.

Senat univerziteta imenuje i razrješava članove upravnog odbora na mandat od četiri godine, u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa.

6. Senat visokoškolske ustanove

Član 16.

Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat kao najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno:

- odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora;
 - donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;
 - bira rektora i prorektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;
 - bira akademsko osoblje na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno naučnoistraživačkog vijeća organizacione jedinice;
 - imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka;
 - dodjeljuje počasna zvanja *profesor emeritus* te počasni doktor nauka;
 - daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica na univerzitetu;
 - obavlja i druge poslove u skladu sa zakonima i statutom visokoškolske ustanove.
- Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela organizacionih jedinica, kao i drugih tijela visokoškolske ustanove i predstavničkih tijela studenata.

Najmanje 15 % članova senata su studenti, predstavnici studenata iz svakog ciklusa.

Broj članova, sastav i način rada senata utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

7. Rektor univerziteta i direktor visoke škole

Član 17.

Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

- zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
- organizira i rukovodi radom univerziteta, odnosno visoke škole i odgovoran je za zakonitost rada;
- donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- predlaže opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- predlaže tijelima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;

- asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.
- predavač visoke škole: završen stepen najmanje prvog ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.
- profesor visoke škole: završen stepen prvog ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničkonnastavnim predmetima na univerzitetima.

Član 32.

Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti, te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

Član 33.

Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:

- asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
- viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;
- lektor na period od pet godina bez mogućnosti reizbora;
- docent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
- vanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću ponovnog izbora;
- redovni profesor trajno.

Redovni profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

- asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
- predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
- profesor visoke škole trajno.

Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme, i to na period na koji je izabran. Nakon isteka tog perioda visokoškolska ustanova dužna je zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje.

Član 34.

Izbor akademskog osoblja se u svim slučajevima vrši javnim konkursom, u skladu s kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u datoj struci.

Član 35.

Zaštita prava akademskog i drugog osoblja visokoškolskih ustanova ostvaruje se u skladu sa statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove. Protiv konačne odluke visokoškolske ustanove može se pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

12. Prava i obaveze studenata

Član 36.

Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom ustanovom.

Studenti imaju sljedeća prava, koja mogu biti dodatno razrađena u statutu ustanove:

- prisustvovati svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu s njihovim položajem i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;
- koristiti biblioteke i druge usluge za studente, koji se nalaze u ustanovi;
- učestvovati na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom ustanove, i
- pravo na priznavanje i prijenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini.

Član 37.

Studenti upisani na univerzitet ili visoku školu obavezni su:

- pridržavati se pravila koje je uspostavila ustanova;
- ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata;
- ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 38.

Statut ili ekvivalentni osnovni dokument svake visokoškolske ustanove sadrži odredbe koje:

- osiguravaju slobodu studenatima da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju stečena znanja i da nude nove ideje te kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u ustanovi uživaju;
- osiguravaju studentima, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organizacije i okupljanja;
- štite studente od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
- pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču studenata.

Član 39.

Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili drugih usluga ustanove, a statut sadrži odredbe za pravično rješavanje takvih pritužbi.

Okolnosti pod kojima studenti mogu biti ispisani iz akademskih ili disciplinskih razloga, kao i žalbene procedure, razrađene su statutom ustanove.

Studenti imaju pravo osporiti pred nadležnim sudom sve konačne odluke visokoškolske ustanove iz stava 2. ovog člana koje se na njih odnose.

Član 40.

Statut ili drugi osnovni dokument visokoškolske ustanove predviđa uspostavu studentskog predstavničkog tijela.